

prima instanță: L. Pruteanu

instanța de apel: N. Budăi, I. Muruianu și A. Gavriliță

ÎNCHEIERE

10 septembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Tatiana Vieru

Judecătorii: Sveatoslav Moldovan și Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de Besedin Alexandr și Ministerul Justiției al Republicii Moldova

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Besedin Alexandr împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2014, prin care a fost admis apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, respins apelul declarat de Besedin Alexandr și modificată hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 06 noiembrie 2013,

c o n s t a t ă:

La 06 martie 2013 Besedin Alexandr a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că la 22 noiembrie 2010, de către Departamentul Urmărire Penală a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova în privința lui sa a fost pornită urmărirea penală privind săvârșirea infracțiunii prevăzută la art. 27, 42 alin. (3) 145 alin. (2) lit. i), p) Cod Penal al Republicii Moldova și anume pe faptul că Besedin Alexandr împreună cu alte persoane necunoscute aflându-se pe teritoriul mun. Chișinău erau în căutarea unui asasin la comandă pentru a omorî pe cet. Pomina Tatiana contra unei sume bănești și a altor bunuri de valoare, ca motiv fiind relațiile de concurență în afacerile comerciale și alte bunuri materiale.

Prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 22 noiembrie 2010 a fost autorizată interceptarea și înregistrarea convorbirilor telefonice purtate prin intermediul cartelei SIM cu nr. 068338803 cu care se folosea reclamantul Besedin Alexandr.

La 24 noiembrie 2010, orele 20:55 Besedin Alexandr a fost reținut în temeiul procesului-verbal de reținere, întocmit de către ofițerul de urmărire penală G.

Grajdieru.

La 26 noiembrie 2012, Besedin Alexandr a fost pus sub învinuire privind săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. art. 26, 42 alin. (3), 145 alin. (2) lit. b), p) Cod Penal al Republicii Moldova și anume pregătirea de omor intenționat, din interes material, la comandă, acțiune care nu și-a produs efectul din motive independente de voința făptuitorului.

Prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 26 noiembrie 2010 a fost admis demersul procurorului în secția conducere a urmăririi penale în organele centrale ale Ministerului Afacerilor Interne și SV a Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Maxim Gropa cu aplicarea măsurii preventive sub formă de arest în privința învinuitului Besedin Alexandr cu eliberarea unui mandat de arest pe un termen de 30 zile.

Prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 19 ianuarie 2011 a fost admis demersul procurorului în secția conducere a urmăririi penale în organele centrale ale Ministerului Afacerilor Interne și SV a Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Maxim Gropa cu prelungirea măsurii preventive sub formă de arest în privința învinuitului Besedin Alexandr pe un termen de 30 zile.

Prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 21 februarie 2011 a fost respins demersul procurorului privind prelungirea măsurii preventive sub formă de arest în privința lui Besedin Alexandr și a fost dispusă aplicarea măsurii preventive sub formă de arest la domiciliu pe un termen de 90 zile.

Prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 17 mai 2011 a fost admis demersul procurorului privind prelungirea măsurii preventive sub formă de arest la domiciliu în privința lui Besedin Alexandr pe un termen de 90 zile.

Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 25 mai 2011, Besedin Alexandr Veaceslav învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 26, 42 alin. (3), 145 alin. (2) lit. b), p) Cod Penal al Republicii Moldova a fost achitat din motivul lipsei în acțiunile acestuia a elementelor constitutive ale infracțiunii.

Măsura preventivă – arestul la domiciliu aplicată în privința lui Besedin Alexandr a fost revocată.

Sentința sus-indicată a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea ei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Besedin Alexandr să fie condamnat în temeiul art. art. 26, 42 alin. (3), 145 alin. (2) lit. b), p) Cod Penal stabilindu-i în temeiul art. 81 Cod Penal o pedeapsă sub formă de 10 ani închisoare în penitenciar de tip închis.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2012 a fost respins ca nefondat apelul procurorului și menținută sentința instanței de fond.

Decizia respectivă a fost atacată cu recurs ordinar de către procuror, care prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 20 noiembrie 2012 a fost respins ca indamisibil.

Solicită reclamantul Besedin Alexandr încasarea din bugetul de stat în beneficiul său a prejudiciului moral în sumă de 500 000 lei și a daunei materiale sub forma cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 4000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 06 noiembrie 2013 acțiunea înaintată de Besedin Alexandr împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de

asistență juridică a fost admisă parțial (f.d. 91, 93-100).

S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova în beneficiul lui Besedin Alexandr prejudiciul moral cauzat în sumă de 50 000 lei și prejudiciul material constituit din cheltuielile pentru asistență juridică acordată în sumă de 4000 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2014 apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova a fost admis, iar apelul declarat de Besedin Alexandr a fost respins (f.d. 136, 137-142).

S-a modificat hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 06 noiembrie 2013, în partea încasării de Ministerul Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Besedin Alexandr a prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei cu micșorarea acestuia până la 30 000 lei.

În rest hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 06 noiembrie 2013 a fost menținută.

La 06 iunie 2014, Besedin Alexandr a depus recurs împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 06 noiembrie 2013 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2014, solicitând casarea hotărârilor instanțelor inferioare, cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Totodată la 11 iunie 2014 Ministerul Justiției al Republicii Moldova a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel a Republicii Moldova din 20 martie 2014, solicitând modificarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu diminuarea sumei prejudiciului acordat lui Besedin Alexandr.

În motivarea recursului Besedin Alexandr și Ministerul Justiției al Republicii Moldova au invocat că instanțele ierarhic inferioare au examinat pricina superficial, fiind încălcate normele de drept material și în concluzie au fost emise decizii ilegale.

În conformitate cu art. 434 al. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La 01 aprilie 2014 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei emise la 20 martie 2014 (f.d. 143).

La materialele cauzei nu este anexată dovada recepționării de către participanții la proces a deciziei instanței de apel.

În cererea de recurs Besedin Alexandr a indicat că a făcut cunoștință cu decizia instanței de apel la 10 mai 2014, iar Ministerului Justiției al Republicii Moldova decizia recurată i s-a adus la cunoștință la 11 aprilie 2014, fapt confirmat prin copia fișei de înregistrare a corespondenței (f.d. 155-156), astfel Colegiul Civil Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recursurile declarate la 06 iunie 2014 de către Besedin Alexandr și respectiv la 11 iunie 2014 de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, sunt depuse în termen.

Verificând legalitatea hotărârilor contestate, în limitele invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursurile declarate de către Besedin Alexandr și Ministerului Justiției al Republicii Moldova urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art.439 alin.(2) Codul de procedură civilă, după

parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 09 iulie 2014, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților-recurenți Besedin Alexandr și respectiv Ministerul Justiției al Republicii Moldova cererea de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Până la data examinării pricinii în ordine de recurs, intimații nu au prezentat referințe, prin care să-și exprime opinia referitor la recursurile declarate.

În conformitate cu art.439 alin.(3) codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Audiind raportul verbal al judecătorului raportor și verificând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 432alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Colegiul menționează că, atât Besedin Alexandr cât și Ministerul Justiției al Republicii Moldova în cererile de recurs nu au invocat nici unul din temeiurile de declarare prevăzute la art.432 alin.(2), (3) sau (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 440 alin.(1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Completul judiciar indică că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, fără a se examina temeinicia lor.

În acest sens, completul reiterează prin prisma jurisprudenței CEDO că „... art.6 parag.1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul

declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Totodată instanța de recurs reiterează și faptul că conform articolului 13 din Convenția Europeană recursul trebuie să fie unul "efectiv", atât în practică, cât și în drept.

Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, 2001-XII).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, iar în esența lor argumentele recursului care sânt similare argumentelor invocate în instanța de apel, au fost verificate minuțios, la judecarea pricinii în ordine de apel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către Besedin Alexandr și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursurile declarate de către Besedin Alexandr și Ministerul Justiției al Republicii Moldova se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

judecătorii

Tatiana Vieru

Sveatoslav Moldovan

Maria Ghervas